

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

มนุษย์มีความต้องการพื้นฐานสำหรับการดำรงชีวิตให้ปกติสุข คือ ปัจจัย 4 ซึ่งประกอบด้วย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค และที่อยู่อาศัย ที่อยู่อาศัยของมนุษย์ตั้งแต่อดีตเริ่มจากการอยู่ได้ร่มไม้ แล้วพัฒนาเข้าไปอยู่ใต้แผ่นดินจนถึงอยู่ในถ้ำ และพัฒนาการก่อสร้างที่อยู่อาศัยเรื่อยมาจากบ้านดินเหนียวก็เริ่มนำหินมาตัดเป็นก้อนๆ เพื่อสร้างที่อยู่อาศัยและพัฒนาเรื่อยมาจนถึงปัจจุบันที่มีปูนซีเมนต์, กระจกเบื้องหลังคาในรูปแบบต่าง ๆ หรือแม้แต่วัสดุปูพื้นให้ทั้งความสวยงามและแข็งแรงอย่างเซรามิกในการก่อสร้างที่อยู่อาศัย จะเห็นได้ว่าที่อยู่อาศัยมีความสำคัญอย่างยิ่งในการดำรงชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

ภาคเหนือประกอบด้วย 17 จังหวัดมีพื้นที่ 1 ใน 3 ของพื้นที่ทั้งประเทศ จำนวนประชากรเมื่อ ณ ปี 2539 มีประมาณ 12 ล้านคน หรือประมาณ 1 ใน 5 ของประชากรทั้งประเทศ รายได้เฉลี่ยต่อหัวของภาคเหนือ ณ ปี 2538 มีประมาณ 34,565 บาท ต่ำกว่ารายได้เฉลี่ยทั้งประเทศ 70,754 บาท ประมาณ 1 เท่าตัว และต่ำกว่าภาคอื่นๆ ยกเว้น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลผลิตหลักของของภาคเหนือมาจากภาคเกษตร ร้อยละ 20.3 รองมาคือภาคการค้า ร้อยละ 17.8

จังหวัดเชียงรายตั้งอยู่เหนือสุดของประเทศ สภาพภูมิประเทศประกอบด้วยที่ราบสูงเป็นหย่อมๆ โดยมีอาณาเขต ทิศเหนือติดต่อกับประเทศสหภาพพม่า และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทิศใต้ติดต่อกับจังหวัดลำปางและพะเยา ทิศตะวันออกติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดเชียงใหม่และสหภาพพม่า จากข้อมูลปี 2540 จังหวัดเชียงรายมีพื้นที่ทั้งหมด 7,298,981 ไร่ (11,678 ตร.กม.) เป็นพื้นที่ใช้ทำการเกษตรกรรมรวมทั้งสิ้น 2,108,976 ไร่ หรือร้อยละ 36.45 ของพื้นที่ทั้งหมด

จังหวัดเชียงรายแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 16 อำเภอ 2 กิ่งอำเภอ 124 ตำบล 1,424 หมู่บ้าน และมีประชากรถึง 1,221,349 คน (ทั้งนี้ไม่ได้รวมชาวไทยภูเขาด้วย) ประชากรชาวไทยภูเขามีจำนวน 165,284 คน มีอัตราความหนาแน่นเฉลี่ย 104.58 คนต่อตารางกิโลเมตร รายได้หลักส่วนใหญ่มาจากเกษตรกรรม โดยเฉพาะการเพาะปลูกข้าวในฤดูการผลิตในปี 2539 เปรียบเทียบกับ ปี 2540 มีมูลค่าถึง 3,870.44 ล้านบาท (จากสำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานพาณิชย์จังหวัด) ด้านการเงินในปี 2540 มีเงินหมุนเวียนผ่านระบบธนาคารถึง 58,375.4 ล้านบาท สินเชื่อเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์มีถึง 24,979 ล้านบาท

สำหรับในด้านการก่อสร้างก็มีขยายตัวอย่างต่อเนื่องเรื่อยมา ทั้งในงานก่อสร้างบ้านที่พักอาศัย งานก่อสร้างเพื่อพาณิชย์กรรม งานก่อสร้างสาธารณูปโภคในด้านการบริการและขนส่งและงานก่อสร้างเพื่อการพัฒนาแหล่งน้ำ แต่หลังจากเกิดปัญหาการลดค่าเงินบาทแล้ว ทำให้เศรษฐกิจชะลอตัวในทุก ๆ ด้าน และในด้านการก่อสร้างก็ชะลอตัวลงเช่นกัน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 พื้นที่ที่ได้รับอนุญาตก่อสร้างในเขตเทศบาล จังหวัดเชียงราย

ปี	พื้นที่ที่ได้รับอนุญาตก่อสร้าง (ตารางเมตร)	การขยายตัว %
2535	131,010	-9.5
2536	105,707	-19.3
2537	153,698	+45.4
2538	210,019	+36.6
2539	152,767	-27.3
2540	106,901	-30.0

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย , เทศบาลเมืองเชียงราย

แม้ว่าจะเกิดการชะลอตัวลง แต่ในปี 2540 พื้นที่ที่ได้รับอนุญาตก่อสร้างในเขตเทศบาลยังมีการขออนุญาตถึง 106,901 ตารางเมตร ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 30 เป็นพื้นที่การก่อสร้างประเภทที่อยู่อาศัยมี 28,060 ตารางเมตร และพื้นที่การก่อสร้างเพื่อพาณิชย์กรรม ถึง 74,052 ตารางเมตร ส่วนการก่อสร้างของภาครัฐเป็นงานโครงการต่อเนื่อง เช่น การก่อสร้างถนนสี่เลนจากเชียงราย-พะเยา สำหรับในด้านการท่องเที่ยวในปี 2540 มีผู้มาท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศรวม 1,006,149 คน มีมูลค่ารวมถึง 5,523.31 ล้านบาท (จาก การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือเขต 2) จากที่จังหวัดเชียงรายเป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีสภาพภูมิอากาศเย็นสบายตลอดปี รวมถึงอัตราการครองชีพไม่สูงนัก ส่งผลจังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดหนึ่งที่คนส่วนใหญ่ อยากมีบ้านพักตากอากาศไว้มากที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศไทย

การก่อสร้างนำมาซึ่งความเจริญให้แก่ชุมชนเสมอไม่ว่าที่ใด และธุรกิจการค้าวัสดุ
ก่อสร้างก็เป็นธุรกิจหนึ่งที่เจริญเติบโตเคียงคู่กับเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงราย ร้านค้าวัสดุก่อสร้าง
ในจังหวัดเชียงรายมี 120 แห่ง (ข้อมูล ปี 2540) พอจำแนกได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ที่ตั้งของร้านค้าวัสดุก่อสร้างแยกอำเภอ ในจังหวัดเชียงราย

อำเภอ	จำนวนร้านค้าวัสดุก่อสร้าง (แห่ง)
เมือง	36
แม่จัน	16
แม่สาย	18
เชียงของ	13
พาน	12
แม่ฟ้าหลวง	2
เทิง	5
เชียงแสน	6
เวียงป่าเป้า	7
แม่สรวย	5
รวมทั้งสิ้น	120

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย
สรรพากรจังหวัดเชียงราย

จะเห็นได้ว่าร้านค้าวัสดุก่อสร้างในจังหวัดเชียงรายส่วนใหญ่จะกระจายอยู่ในเขต
ตัวอำเภอต่าง ๆ ประกอบด้วย อำเภอเมือง 36 แห่ง, อำเภอแม่จัน 16 แห่ง, อำเภอแม่สาย 18 แห่ง,
อำเภอพาน 12 แห่ง, อำเภอเชียงของ 13 แห่ง ซึ่งคิดเป็นเกือบ 80% ของร้านค้าวัสดุก่อสร้างที่มีใน
จังหวัดเชียงราย โดยร้านค้าวัสดุก่อสร้างส่วนใหญ่มีทั้งร้านขนาดใหญ่, กลางและเล็ก มีทั้งร้านที่
ขายสินค้าวัสดุก่อสร้างครบวงจร ประกอบด้วย กลุ่มสินค้าวัสดุก่อสร้าง, กลุ่มเซรามิค สุขภัณฑ์ ก๊อก
น้ำ, กลุ่มสินค้าฮาร์ดแวร์ กลุ่มสินค้าตกแต่งบ้าน และกลุ่มอุปกรณ์ไฟฟ้า หรือร้านค้าที่ขายเฉพาะสิน
ค้าในบางกลุ่มเท่านั้น สำหรับในด้านผู้บริโภค ผู้บริโภคเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในวงจร
เศรษฐกิจ หากไม่มีผู้บริโภคแล้ววงจรเศรษฐกิจคงไม่อาจเกิดขึ้นได้ ซึ่งในธุรกิจค้าวัสดุก่อสร้างผู้
บริโภคก็เป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในวงจรธุรกิจนี้

ดังนั้นจึงได้ทำการศึกษาเพื่อที่จะได้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกร้านค้าวัสดุก่อสร้างในจังหวัดเชียงรายของผู้บริโภคว่าขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านใดบ้างและเพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจค้าวัสดุก่อสร้างและผู้เกี่ยวข้องกับวงการก่อสร้างจะได้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลเหล่านี้และนำไปพัฒนาธุรกิจให้ตรงกับความต้องการของตลาดและความต้องการที่แท้จริงของผู้บริโภค

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงข้อมูลทั่วไปของผู้บริโภคสินค้าวัสดุก่อสร้างที่มามีเลือกซื้อสินค้าในร้านค้าวัสดุก่อสร้าง ในจังหวัดเชียงราย
2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเลือกร้านค้าวัสดุก่อสร้าง ในจังหวัดเชียงราย
3. เพื่อศึกษาถึงความคิดเห็นของผู้บริโภคเกี่ยวกับรูปแบบร้านค้าวัสดุก่อสร้างที่ผู้บริโภคต้องการในอนาคต

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

การค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ กำหนดขอบเขตการศึกษาคือ จะศึกษาถึงปัจจัยต่างๆที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกร้านค้าวัสดุก่อสร้างในจังหวัดเชียงราย โดยจะศึกษาถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทั้งหมด 5 ปัจจัย ประกอบด้วย ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์, ปัจจัยด้านราคา, ปัจจัยด้านสถานที่, ปัจจัยด้านการส่งเสริมการขาย และปัจจัยด้านผู้บริโภค ซึ่งจะศึกษาเฉพาะร้านค้าวัสดุก่อสร้างที่เป็นผู้แทนจำหน่ายสินค้าวัสดุก่อสร้างขนาดใหญ่ ที่มีศักยภาพมีสินค้าวัสดุก่อสร้างครบวงจร ประกอบด้วย กลุ่มสินค้าวัสดุก่อสร้าง, กลุ่มเซรามิก สุขภัณฑ์ ก๊อกน้ำ, กลุ่มสินค้าฮาร์ดแวร์ กลุ่มสินค้าตกแต่งบ้านและกลุ่มอุปกรณ์ไฟฟ้า รวมทั้งสิ้น 6 ร้าน จาก 5 อำเภอ โดยอำเภอเมืองจะเลือก 2 ร้าน เนื่องจากมีร้านค้าวัสดุก่อสร้างตั้งอยู่หนาแน่น สำหรับอำเภออื่น ๆ จะเลือกอำเภอละ 1 ร้าน โดยดูจากอำเภอที่มีร้านค้าวัสดุก่อสร้างตั้งอยู่มากที่สุดเรียงตามลำดับมากไปหาน้อย จากร้านค้าวัสดุก่อสร้างรวมกันทั้ง 5 อำเภอแล้ว จะคิดเป็น 80% ของร้านค้าวัสดุก่อสร้างของทั้งจังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย อำเภอเมือง, อำเภอแม่จัน, อำเภอแม่สาย, อำเภอเชียงของและอำเภอพาน เท่านั้น

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงข้อมูลทั่วไปของผู้บริโภคสินค้าวัสดุก่อสร้างที่มามีเลือกซื้อสินค้าในร้านค้าวัสดุก่อสร้างในจังหวัดเชียงราย เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการวิเคราะห์กลุ่มลูกค้าได้อย่างแท้จริง
2. ทราบถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเลือกร้านค้าวัสดุก่อสร้าง ในจังหวัดเชียงราย เพื่อใช้ในการวางกลยุทธ์ทางการตลาดต่อไป
3. ทราบถึงความคิดเห็นของผู้บริโภคเกี่ยวกับรูปแบบร้านค้าวัสดุก่อสร้างที่ต้องการในอนาคต เพื่อพัฒนาร้านค้าวัสดุก่อสร้างให้สอดคล้องความต้องการของผู้บริโภคในอนาคตต่อไป